

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos

Szerkesztőségi iroda:

Nagybcskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybcskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 223. szám.

Péntek, szeptember 30.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 :
Negyedévre ——— 6 :
Egy hóra ——— 2 :
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Juristajog és népjog.

Budapest, szeptember 29.

Az a politikai harc, mely főleg két év óta a magyar parlamentben dúl, tulajdonképpen okát a törvény és a jog közt való ellentétben bírja. Ez az ellentét voltaképpen már régóta uralkodik közéletünk fölött, pártviszonyaink sokszoros átalakulását okozta, de legerősebben csak az utolsó obstrukciókor hegyeződött ki.

Az ellentét ez, melyet a német jogi irodalomban, amint a történelmi iskola érvényre jutott, a juristajog és a népjog szembeállításával jelöltek meg.

Valamely nemzet igazi ereje népjogában van, a nemzet minden egyes tagjának ama tudatában, mi legyen tulajdonképpen az egész állam, az egész társadalmi épület nemzeti alapja, a helyes ösztönben, hogy ettől az alaptól egy hajszálnyit sem enged. Ősi alkotmányunknak is ez az ereje és amily kevéssé jutottak egyes részei a nép pontos tudomására, annyira át van hatva mégis a magyar faj az alkotmány szellemétől, mely egyetlen kezessége a nemzeti sajátosság fenntartásának.

Ezért az alkotmányért küzdött a magyar nép, vagyonát és vérért áldozta érte, kezdetben a keleti veszedelem ellen, mely a tatárok, azután a törökök betörésével szakadt ránk, utóbb a nyugati veszedelem ellen, mely a mohácsi vereséggel állt be. Minden viszontagság dacára sikerült ezt az alkotmányt lényege és szelleme szerint fenntartani, sértetlenül megóvi és utolsó kialakulása Deák Ferenc kiegyezési törvényében jutott kifejezésre.

Mindenki jól tudja már, hogy az a kiegyezési törvény szó szerinti szövegében nem volt jurista fogalmazás, hanem hogy Deák híres husvéti cikkét, mely a magyar állami élet minden viszonyát behatóan megvilágította, paragrafusokra osztották.

Deák kiegyezési műve tehát a valóságban nem volt juristajog, hanem magyar népjog. Ez a népjog sok éven át és kivált Tisza Kálmán fuziójának kényszere által, bebizonyította erejét, hasznosságát a nemzet fejlődésére maig is bizonyítja.

De egyszerre egy ellenzék keletkezett, mely ezt a jogot juristajogként akarja kezelni, mely a szociális és nemzeti jog helyére a szó jogot szeretné tenni, melyből mindazt ki lehet okoskodni, ami egy törékly ellenzéknek, de főleg ebben az ellenzékben a stréberkedő elemeknek kellemes és hasznos.

Az ugynevezett mérsékelt ellenzék kezdte a népjog kezelésének ezt a módját, aztán fejére nőtt a függetlenségi párt, mely programja minden pontját, melyek eddig a 67-es kiegyezés negációját képezték, egyszerre ebbe a kiegyezésbe próbálta belemagyarozni. Tehát a juristajognak a népjog elleni harca gyuladt ki Magyarországon, a véletlen kifejezés harca a jog tulajdonképpen lényege és forrása ellen.

A mint a népelet fejlődik, úgy kell a juristajognak folyton változnia és fejlődnie, ha a népjog hü kifejezése és védelme akar lenni. De ha a juristajog erőszakosan oly dolgokat magyaráz bele formulába, melyek a népjognak nem felelnek meg, akkor az a jog továbbfejlődésének megakadályozása, a nép nemzeti jogának megsejmitása. Ez a mostani helyzet Juristajogot, önkényes ügyvédi fogásokat, közjogi szószálhasogatást képvisel az ellenzék három része; a népjogot erős gyökerei, virágzó kialakulása szerint, mely igazság gyümölcsöket enged remélni, most a szabad- elvűpárt és a kormány képviseli.

Már a legközelebbi időnek meg kell hoznia a döntő vereséget, meg kell hoznia a döntő győzelmet. Magyarország javára további boldogulása biztosítására kell, hogy a népjog győzelme legyen az.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— Iparhatósági ülés. Nagybcskerek város tanácsa, mint elsőfokú iparhatóság Strosz Béla városi főjegyző, mint polgármesteri helyettes elnöklésével ma délelőtt 11 órakor ülést tartott, amelyen 3 kereskedésre és 2 mesterségre vonatkozó iparigazolványt adtak ki. Törlés ez alkalommal nem volt. Az iparhatóság ezenkívül még több folyó és panaszos ügyet intézett el.

— Jövahagyott alapszabályok. Az első nagyikindai mezőgazdasági és iparos olvasó-egylet alapszabályait a magy. kir. belügyminiszter jövahagyta.

— Kisdédvök gyűlése. A Délmagyarországi Tanítóegylet 38. temesvári nagygyűlésével egyidejűleg annak ovodai szakosztálya is megtartotta Szegefűné Goptsa Róza nagybcskerek-i ovónő elnöklése mellett VII. rendes közgyűlését. A gyűlés minden ízében fényesen sikerült. Emelte fényét és jelentőségét az, hogy György Aladar az ovónők szeretett György papája, a kisdéd-nevelők országos egyesületének alelnöke, dr. Pacséri Károly vármegyei kir. tanfelügyelője, Dénes Márton temesmegyei kir. s. tanfelügyelő, Schenk Jakab egyleli elnök és igen sokan, pedagógusok és szülők jelentek meg azon. Solymássi Ella és Kovács Anna temesvár-belvárosi ovónők kiváló szakképzettségre és ügybuzgalomra, a kisdédekkel való szeretetteljes bánásmódra való gyermekünnepelelyel, melyen a német ajku gyermekek magyarul énekeltek, játszottak és társalogtak, hogy a jelen voltak teljesen felvillanyozódtak — vezették be a gyűlést. Elnöknő szívére köti az ovónőknek, hogy vegyék figyelembe, hogy a gyermek, kiket nevelnek, a nemzet jövő reménysége, kincse s azért ne csak kötelességszerűen s főképpen a fizetéssel arányban, hanem szívvel-lelélekkel, teljes odaadással munkálkodjanak. Elnöknő szívélyesen üdvözlö a kiváló egényeket különösen, kik megjelenésükkel a gyűlés tekintélyét nagyban emelték. Dr. Pacséri Károly Torontálvármegye kir.

A „TORONTÁL” tárcája.

Csendőrhistóriák.

— A „Torontál” eredeti tárcája. —

Bodó Pál öreg csendőr szájból ellette és írta:

Névtelen jegyző.

Jó reggelt öcsém! Jer, hörpintsünk fel egy pohárral, abból az édes anyatejből, a melyet bár nem szülőanyánk emlőjéből szívunk, hanem második anyánk, a megszokás jóvoltából élvezünk. De csak módjával élvezzünk.

Szegeden, Szabadkán és Ujvidéken át Zimonyig utaztam vasuton, innen pedig a Dunán dereglyével szállottam át a borscai partokra s meneteltem teljes felszereléssel befelé a faluba új állomáshelyemre. A mint a borscai partok felől kiléptem, roppant zaj üti meg a fületem. Szerb nyelvű hagok zagyaléka közül kihallatszik egy pár keserves német jajveszkelés s hallom, a mint a jajveszkelő nyoszörgi:

— „Ich war einst ein Major!”

Nem voltam ugyan szolgálatban, de a jó csendőr, öcsém, szolgálaton kívül is beleleegyedik a bajba.

Nehéz testemet tehát tölen telhető gyorsasággal cipeltem a láрма felé.

Hát láttam ám, amint egy első pillanatra is csavargónak látszó emberi alak a földön fetreng s körülötte vagy öt zimonyi kertészember toporzékol és nagy husángokkal hadonázik. Közébe csaptam az öt hadonázónak, akik erre megriadtan futottak el kunyhóikba s a szerencsétlent felemeltem a földről. Megtudtam azután, hogy két paradicsomot lopott el s a kertészek ezért husángoltak el.

— Erről az emberről csak eléggé gondosan ápolt pofaszakállá és a szeméibe néha, de csak néha felvillanó mély tűző fény árulta el azt, hogy valaha más életkörülmények között is élhetett, máskülönbön pedig az a csavargókkal közös mocsokszag s a szájából kiömlő pálinka bűz előttem is utálatossá tette az ember-társamat.

— Jöjjön velem a faluba s onnan folytassa utját Isten hírével. Védelmem alatt talán csak nem fogják holtra verni! Szóltam hozzá s megindultunk.

— Minden bizony! a jó indulat, amelyet eljárásomban tapasztalt, készítette a szerencsétlent arra, hogy menetközben felnyissa a száját s elmondja nekem életlörténetét.

— Hejh! Ugy van az csendőr ur! Szegyenlem ugyan ön előtt kimondani, de úgy nézzen reám, hogy egykoron én Kassán ezredparancsnok voltam. Nem voltam én rossz ember, csendőr ur! A kártyát nem szerettem, módjával ittam én még akkor, csak egyetlenegy nagy bolondságom volt: szerettem a szép asszonyokat. Ez se lett volna nagy baj, ha csak az olyan nőket szerettem volna, akik ha vétkeznek is szerelemből, de legalább nem zsarolják ki az embert. Egy ilyen bestiára is akadtam azonban egyszer s azóta vagyok önönmagamnak s a világnak szegénye. Hejh! Csendőr ur, jót tenne az velem, a ki annyi erőt önthetne elfásult lelkembe, hogy csak egyetlenegy pillanatra volnék képes keze-met önönmagamra emelni!

— Hm! Hm! Halljuk hát tovább!

— Kassára érkezett a többek között egy daltársulat. Primadonnájuk volt Adrienne. Én már akkor 45 éves férfi voltam. Belehabarodtam ebbe a némbembe, annyira, hogy úgy táncoltam esztelenül, a hogy ő fűtült. Négy nappal a lényug fizetés előtt kászolódtott a társulat s velük kászolódtott Adrienne is. Azt hittem, csendőr ur, én az ezredparancsnok, aki előtt reszketve szalutált sok-sok jó katona, hogy nem élek tovább, ha ezt az Adriennet elvesztem. Amit sok becsületet

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál, ugymint idült bronchitis, szamarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatk. — Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban ávegenként 4.— koronáért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantl oéggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc).

tanfelügyelője teljes elismerésének és nagyfokú örömeinek adott kifejezést a látottak és tapasztaltak fölött. Kijelentette, hogy ő elnöknőnek a szakosztály vezetésében való munkásságát már eddig is sokszor hallotta dicsérni, most örvend annak, hogy személyesen is meggyőződhetett és láthatja, hogy szívvel-lellekkel csüng hivatásán és kisdedeit szeretve neveli a haza dicsőségére. Ezentúlra is kitartást kíván ugy neki, mint a gyermekünnepélyt oly szépen vezetett ovónőnek és az egész szakosztálynak nemes munkájához. Klapka Anna jánosföldi ovónő felolvasta Stepankó Albert fővárosi képző-intézeti tanár dolgozatát a „Gyermek-tanulmányozásról”. Az abban lefektetett elveket a gyűlés egyhangulag magáévá tette és kimondta, hogy a magyar gyermek tanulmányozását magyar szellemben való nevelése céljából szükségesnek tartja és bizottságot alakított a tanulmányozás mikénti megállapítására. György Aladár indítványára egyhangulag határozta, hogy országos mozgalmat indít a kisdednevelők országos egyesülete után a kisdednevelési törvény végrehajtásáért, a felesleges ovóképzők beszüntetéséért, a községi és felekezeti óvodák államsegélye tetemes felemeléséért és hogy törvény készüljön, hogy az ovók az ötödéves pótlékban s a tanító más kedvezményeiben részesüljenek országosra. A szakosztály eddigi tisztviselőit egyhangulag további 3 évre megválasztotta. E szerint elnök Szegfűné Gopitsa Róza nagybecskereki állami ovónő, alelnökök: Klobucsárich Károlyné tiszahegyési és Klapka Anna jánosföldi ovónő. Jegyző: Szegfű Sándor nagybecskereki állami tanító.

— **1905. évi megyei utadó kivetése.** A vármegye alispánja az 1905. évi utadó kivetése dolgában valamennyi megyei közigazg. hatósághoz a következő rendeletet intézte:

A megyei utadó ezentúl az állami adók módjára lesz kivetendő, megfogalom ennél fogva, hogy már az 1905. évi utadó kivetésénél a következőképpen járjanak el: Nemcsak a községi utadófizetők, hanem a község mint erkölcsi testület s a közvetlen, vagyis 200 koronánál magasabb összegű adót fizetők, beleértve az egyes községektől előzetesen átutaltakat is, utadója együttesen vetendő ki. Az utadó kivetési lajstromban terjesztendő be felülvizsgálás végett; a felülvizsgált lajstromok visszaérkezése után pedig külön kimutatásban kimutatandók az illetékes adóhivatalnak ott egyenként leendő előírás végett a közvetlen fizetők és a község mint erkölcsi testület utadója; önként értődik tehát, hogy ezentúl elcsik annak szükségessége, hogy a közvetlen utadót fizetők utadója, amit eddig történt, a számvetéshez utaltassék be. Megjegyzem még, hogy a vasutak, egyes minisztériumok és állami intézmények terhére kivetendő utadó Nagybecskerek városában utalandó át mindenkor az év október 1. éig. Mindazon esetekben, midőn az előjárás a közvetlen utadófizető egyéneknek nem tudja azt, hogy sommas kivetés végett mely község előjárásához legyen azok utadója beutalandó, forduljon a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvetéshez felvilágosítás végett.

— **A kereskedelmi és iparkamarából.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara Tedeschi János elnöklésével ülést tartott, melyen Torontából jelen voltak: Kühn J. (Nagybecskerek),

Fodor S., Pavlicsek J. (Nagykikinda), Becker L. (Nagyszentmiklós). A tanácskozás folyamán az elnök bejelentette, hogy a nagyszentmiklói ipartestület kebelében alakult timárszakcsoportnak a keresked. miniszter állami segélyképen egy hasító gépet két késsel helyezte kiállításba. A pancsovai ipartestület megküldötte az 1905. augusztus hó 15. én megnyitott kiállítás szabályzatát és arra kéri a kamarát, miszerint azokat az iparosokat és háziiparosokat, akik oly cikkeket készítenek, amelyeket a kiállítási körzetben nem állítanak elő, buzdítsa a részvételre, annál is inkább, mert a kiállítás előnyös alkalmul fog szolgálni az iparcikkeknél a szomszédos Szerbiával való megismertetésére. A vasárnapi munkaszünetre vonatkozólag a kamara arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kereskedelmi alkalmazottaknak kéthetenként egy teljes szünnap engedélyeztessék. A tárgyalás egyik pontja az u. n. „elővásárlás” kérdése volt, amelyet sokan — az élelmiszerek (különösen nagyobb vásári helyeken) drágulása főokozójának tartanak. Jóllehet a kamara az élelmicikkeknek, főleg a baromfiak áremelkedése, melyekben fekvő okokra alapítja, maga a gyűlölt elővásárlás is csak az örvendétesen fellendült magyar kivitelből folyó nagyobb keresletben véli magyarázatát és ennek következtében szigorubb rendszabályok celtalanok és keresztülvihetetlenek, az ülés Verseck és Nagyikinda városok vásári szabályzatának, valamint a helybeli ipartestület beadványának elintézésékepen elhatározza, hogy egy szabályzat alkotását fogja javasolni arra nézve, hogy a városi vámtól számított körzeten belül a behozott árúknak megvétele tilos legyen, általánosságban pedig a vásári forgalom a vásártéren bonyolítandó le.

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk, Kadelsburger Izidor, néhai Kadelsburger Fülöp fia hosszú szenvedés után Budapesten 34 éves korában meghalt. A boldogultat ma reggel hozták Nagybecskerekre s délután 2 órakor temették el nagy részvét mellett az izr. temetőben. Haláláról a család a következő grászjelentést adta ki:

Övegy Kadelsburger Fülöpné szül. Deutsch Laura a maga, valamint gyermekei, szülei, vejei nevében fájdalomtelten jelenti, hogy forrón szeretett fia Izidor szenvedésekkel teli élet után 34 éves korában 1904. szeptember 28-án Budapesten elhunyt. A boldogult hült tetemei 1904. szeptember 30-án reggel 8 órakor fognak a nagybecskereki vasutállomásra az izraelita sírkertbe szállítani s ott délután 2 órakor az anyaföldbe temettetni. Nyugalom övezze haló porát, ne háborgassa semmi siri álmait! Nagybecskerek, 1904. szeptember 29-én. Ö. v. Kadelsburger Fülöpné szül. Deutsch Laura, mint anyja. Dr. Stern Lázárné szül. Kadelsburger Ida, dr. Goldmann Józsefné szül. Kadelsburger Regina, dr. Klein Dánielné szül. Kadelsburger Amália, mint nővérei. Brachfeld Zsigmond és neje szül. Löwy Eleonora, mint nagyszülők. Dr. Stern Lázár, dr. Goldmann József, dr. Klein Dániel, mint sógorai.

— **Ünnepelt tanár.** P. erl Mihály felső kereskedelmi iskolai tanárt a kereskedelmi iskola felső osztálya, a melynek főnöke, tegnap Mihály napja alkalmából lelkes ovációkban részesítette és szép ajándékkal lepte meg. Az ünnepelt tanár növénydekeinek ovációját meghatottan köszönte meg.

— Kihuzom a kardomat s leakarom ütni, mint egy kutyát, a sógoromat. A sógorom megfogott s pandurjaival kilöket az utcára. Engemet, az ezredparancsnokot!...

— Azóta iszom s csak a pálinkát iszom. Eleinte a lopott 600 forintból csak teltit szüvörümre is, de most csak a hundapálinkára akkor, ha telik.

— Ö felségo megkegyelmezett, hogy a börtönbe ne kerüljek én, ki Königrätznél vitézségi érdemelet nyertem. Bár akasztatok volna fel, hogy ne lennék országatlan, hazátalan!...

— És megunta tehát az életét?

— Meg. Testemből, lelkemből!

— S örülne, ha meghalhatna?

— Megváltás lenne reám a halál!

— Hajlandó tehát nekem szót fogadni?

— Kész vagyok, esküvel!

— Be jön velem a csendőrlaktányára. Bezaratom a fogdába. Egy nap egy éjjel még csak vizet sem kap. Egy nap egy éjjel után becsempészek önnök egy erős zsinetget. Majd kérdezze meg önönmagától, mire jó ez a zsinet?

— Nagyon jól van! És most bucsuzom öntől, csendő ur, mint egyetlen jó barátomtól. S felém nyujtotta piszkos, szurtos kezét s én azt hatalmasan megszorítottam s a szerencsétlen negyed nap mulva saját köitségemen eltemtettem.

— Hát látod-e most már öcsém, hogy lehet valakit jó tanácsossal, szép szóval megölni?... S érette még köszönetet aratni!

— **Temetés.** Tegnap délután helyezték örök nyugalomra az oly tragikus véget ért máv. rak-tárost, Biburger Ferencet. Az elhunyt kiválóan derék, lelkiismeretes tisztviselője volt a nagybecskereki állomáznak és így felebbvalói nagyra-becsülték, kartársai és ismerősei pedig tisztelték és szerették őt. Temetése imponzáns módon ment végbe, hivatalársai és nagy gyászoló közönség részvéte mellett.

— **A fürdő átalakítása.** A nagybecskereki közönség bizonyára örömmel veszi tudomásul, hogy a gőz- és kádfürdőt Kovács J. M. tulajdonos a maga erejéből ugyszólván teljesen át-alakította. A tulajdonos gondoskodott, hogy a fürdőzök minden kényelemmel el legyenek látva s a fürdő a modern igényeknek megfeleljen. Az átalakítás munkája egész nyáron folyt s most készültek el vele. A közönség minden bizonynyal kellemes érzéssel fogja tapasztalni, hogy a fürdő a kényesebb izlést is kitudja immár elégiteni.

— **A bicika.** Överbáson a minap az esti órákban Márcz Jakab asztalos és veje Plósz Lajos a községhez közelfekvő szőlőben örlték a termést, midőn földjükön bitangásban legelő két lovat láttak, melyeket behajtottak lakásukra. Másnap reggel 5 óra tájt beállítanak lakásukra Milovanecsev Izidor és bátyja Brankó s követelték a lovak kiadását. Szóváltás közben előbbi kivette bicikáját s Márczen három szurást ejtett, midőn a jajveszékülésére kijött veje Plósz segítségére sietett s az utóbbit is mellén megszurva nyomban leterítette és elmenekült. Plósz azonnal meghalt. Márcz ellenben halálos sebei-vel még szenved, felépüléshez kevés a remény. Tettesek Kulára menekültek, hol azonban elfogták őket s a zombori fogházba szállították.

— **Családi dráma az iszákosság miatt.** Bács-Madarason Dömény Rozália 19 éves nő afeletti bánatában, hogy férje Petroczi Miklós cipész folyton iszákoskodott, a napokban a szoba gerendájára két törülköző kendővel felakasztotta magát s mire észrevették, már halott volt. A férj a feletti bánatában, hogy neje halálát ő okozta szertelen életmódjával, a neje temetése után való nap, ugyanazon a helyen, hol neje vetett véget életének, két selyemkendővel szintén a gerendára akasztotta fel magát. Mire észrevették, már halott volt.

— **Korn Arthur Szegeden.** Bizonyára élénk emlékezetben áll még Szegeden Korn Arthur, a nagyikindai dühöngő pángermán apostol, aki harmadéve ugyancsak sok dolgot adott a királyi ügyészségnek, esküdszéknek egyaránt. A „Gross-Kikindaer Zeitung”-nak minden egyes száma tájékozott a magyarság elleni gyűlöletől, míg végre elítélte a bíróság hat havi államfogházra. Ugyanakkor a királyi ügyészség arra kérte a törvényszéket, hogy tartóztassa le Kornt, mert tartani lehet tőle, hogy megugrik. A bíróság azzal az indoklással utasította el ezt a kérelmet, hogy Korn ellen még nincs jogerős ítélet, meg kell tehát várni a semmisségi panaszra alapított kuriai döntést. A bíróság megvárta ezt, Korn azonban nem, mert kapta a sátorfáját és kirándult Németországba, a hol az Alldeutsches-Verein támogatásával adta ki pamfletjeit ellenünk. Azóta körözik Kornt, időnként felujulnak ezek a körözések eredmény nélkül. A mult hóban azonban levelet kapott a Lipcsében élő apostol egyik torontái ismerőse, amelyben azt írja dicsekedve Korn, hogy legutóbb Magyarországon járt, hozzá éppen Szegeden. Egy régi üzleti ügyét bonyolította le, anélkül, hogy bárki is felismerte volna. Hogy Korn dicsekedéséből mennyi az igaz? azt természetesen aligha tudjuk megállapítani, hiszen a levele is messziről jött, az ilyesmire pedig meg van a helyes magyar közmondás. Minden esetre érdekes azonban — habár nem éppen megható, — hogy Korn Arthur még gondol reánk.

— **Kályhámester.** Joánovits István kályhámester, specialista köszén és koks-kályhák szerelésében, Nagybecskereken (Váraljai-utca 971. szám) ajánlja tűzálló cserépkályhát 250 em. magasságig 50 kor. árban, barna vagy zöld színben. Javításokat jutányos áron elfogad.

Irodalom.

Délvidéki történetek.

(Négy elbeszélés. Irtá: Scossa Dezső. Szeged, 1904. Endrényi Imre kiadása. Ára: 2 korona.)

Több mint negyedszázados sokoldalú és változatos írói pálya van immár az érdekes szerző mögött, kinek a fenti cím alatt jelent meg most legújabb kötete s ki régi kedves ismerőse e lap olvasóinak. A hetvenes évek végén verseket, tárcákat írogatott az akkori „Fővárosi Lapok”-ba s azok még diákkorában ismerették tetteit nevét. Később, mint egyetemi hallgató és hirlapíró tartalmas esszayket irt a „Magyar Szemlé”-be, „Figyelő”-be s ő vezette be irodalmunkba az angol Swinburne-t, az amerikai Bret Harte-ot

asszonyval és leánnyal nem tettem meg, meg-tettem evvel a bestiával, hogy házassági ajánlat-tal tiszteltem meg. Kinevetett. Ő neki nem házaselet, csak élvezet kell! Mit csürjem-csavarjam annyira a dolgot. Zsebemben volt 3600 forint kincstári pénz, ebből 3000 forintot átadtam neki s elkísértem Kassáról Budapestre azzal, hogy itt várjon engem be, míg négy nap mulva ügyeimet rendezem, szabadságot nyerek s együtt utazunk Nizza felé. — Volt nekem, csendő ur, az én aldott jó nővéremmel, egy alispán nejénél Nyitrán 10.000 pengőm bizalmi letétben. Sógorommal nem jó viszonyban voltam, mivel nem bírtam neki megbocsátani, hogy nővéremet szerencsétlenné tette.

Hogy sógorom birt e tudomással ennek a pénznek létezéséről és rendeltetéséről, ezt én — Istenemre — nem tudom.

Budapestről egyenesen Nyitrára utaztam, hogy pénzemet felvegyem. Midőn a vármegye-házához közeledem a hintómban, az alispáni lakás erkélyéről gyászlobogó fogad. Belépek. Nővérem a ravatalon. Míg én ide-oda kóvályogtam, a tavirat Kassán várakozott reám.

Magyek a sógoromhoz s megmondom neki jövetelem célját.

— Van-e okmányod elismervényed?

— Nincs!

— Ha nincs, — nincs követelésed. . .

Mondom a sógoromnak, hogy mire kell a pénz, milyen famózus helyzetben vagyok. Tiszti kardbojtom forog keclán.

— A sógorom nevet s kiutasít mint zsarolót lakásából.

Twain
lengye
tetre v
történet
is nyer
tömerde
amelyek
felfogás
hájjáva
meg s
melyet
nyét,
verus (I
adia (I
ismételt
irodalmi
nyait. T
tében ne
felügye
egész te
terméke
séget. B
sikert a

A
derben
maz, an
földjéne
képeket
szövésül
legszeles
Ezen él
ségi vi
közben
adja e
Simbón
nek élet
népfajok
piócásze
élnék a
területei
egybe,
szép D
is elnek
küzdene
széles a
Julia ö
eredeti
lica és
törülhet
őreg Na
alakja, n
„A Deli
krónikán
„Nemzet
honnét
kaland
lemnek i
fogságba
fiatal la
kalandos
hajmeres
zik, de t
tárgyat.
kötet te
meltan t
elbeszél

után fo
után 5
állami f

tartalma
Előfizet
Tartalm
lakat, h
ismerette
melyek
jutalmat
nygen é
Könyvt
utca 2.

Bu
eredet
a Star
sáról u
k i ü r i
nek z
Daily
iratoka

Bu
eredet
zak, e
kedvez
hadtes
Tjeling
előörsö

Twain Mark-ot, az olasz Jarina Salvator és a lengyel Kraszedszkyt, kiknek műveiből több kötetre valót fordított s a „Komikum elmélete és története” című esztétikai munkájával jutalmat is nyert. De irt emellett eredeti novellákat s tömérdek tárcát, verset, ismeretterjesztő cikket, amelyek választékos ízlésről és poétikus élet-felfogásról tanuskodnak és stíljük keresetlen bájjával tűnnek ki. Első kötete Sz. gedon jelent meg s az „Élet iskolája” című regény volt, a melyet, úgy mint „Elbeszélések” című gyűjteményét, igen kedvezően fogadta a kritika. Amor verus (Igaz szerelem) című regényét illusztrálva adta ki a Könyves Kálmán társulat. Eközben ismételtlen bejárta Közép-Európát s a külföld irodalmi és tudományos, valamint iskolai viszonyait „Tanulmányutam a külföldön” című kötetben vette közzé, mint több vármegye kir. tanfelügyelője szervezvé az iskolai és népkönyvtárak egész legióját, amelyekben a magyar irodalom termékeinek teremtett népszerűséget és elterjedtséget. Egy kis szindarabja csak nemrég aratott sikert a szegedi színházban.

A „Délvidéki történetek” négy széles mederben folyó, jól kidolgozott elbeszélést tartalmaz, amelyek hazánk irodalmilag alig kultivált földjének, a Délvidéknek, életét tárják szingazdag képekben az olvasó elé s mind érdekes meseszövevű, mint stíljüknek előkelősége által, a legszelebbekörű érdeklődésre tarthatnak igényt. Ezen elbeszélések elseje: „A sittyó”, a nemzeti-ségi vidékek sajátos viszonyainak rajzolása közben egy fiatal magyar fiu szerelmi történetét adja elő, amely a „sittyó” diadalával végződik. Szimbolikusan a magyar faj küzdelme ez, amelynek életereje küzd és győzelmeskedik az idegen népfajok alattomos harca fölött. „Danica”-ban a piócaszedők életviszonyait mutatja be, akik ott élnek a bánáság sivarának tetsző, árvizjárta óriási területein, amelynek a közhit szerint nincsen egyebe, csak malma és szegénysége, holott a szép Danica történetéből megtudjuk, hogy itt is élnek az emberiség örök érzelmei s azok küzdenek a daróc alatt is. A harmadik elbeszélés a „Baba Nada”, egy falusi Romeo és Julia történet, de olyan elevénsséggel és oly eredeti felfogással tárgyalva, hogy Marta Milica és Barbuly Nikola szerelmi regénye ki-törülhetlenül vésődik emlékezetünkbe s az öreg Nada, valamint a kapzsi Barbuly Bojdan alakja, mint tiszta valóság áll előttünk. Hasonló „A Deli papas” c. elbeszélés, amelyet szerző krónikának nevez. Erről kérdezte Jókai, mikor a „Nemzet” tárcájában megjelent, hogy: ugyan honnét vette ezt a gyönyörű mesét? — Egy kalandor története ez, aki a szerb-török küzdelemnek idejében kerül Paszvan Oglu viddini pasa fogságába, akinek udvarán él Mila, e csodálatos fiatal leány, akit fiuként nevelnek s akibe a kalandor eszeveszetien beleszeret s a kedvéért hajmeresztő vállalatokba és kalandokba bocsátkozik, de mikor már hatalmába kerítette szerelme tárgyát, az éppen akkor siklik ki kezei közül. A kötet tartalma mindvégig érdekes és a szerző méltán tarthat igényt arra, hogy a legjobb magyar elbeszélők között emlegessék.

* Az Arany János-Társaság a nyári szünet után folyó évi október hó 1-én (szombaton), délután 5 órakor tartja első zárt ülését a temesvári állami főreáliskola dísztermében.

* A legolcsóbb folyóirat s a mellett a leg-tartalmasabb kétségkívül az „Érdekes Könyvtár”. Előfizetési ára negyedévre csekély egy korona. Tartalmaz kitűnő elbeszéléseket, pompás novellákat, humorcszékét, örökbecsű költeményeket, ismeretterjesztő apróságokat és rejtvényeket, melyeknek megfejtői mind, kivétel nélkül, könyvjutalmat nyernek. Mutatványfüzetet kívánatra ingyen és bérmentve küld bárkinek az „Érdekes Könyvtár” kiadóhivatala, Budapest, V. Kálmán-utca 2.

TÁVIRATOK.

Az orosz-japán háború.

A mandzsuriai harctérről.

Budapest, szept. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Londonból táviratozzák, a Standard tudósítója Kuroki főhadiszállásáról azt a hirt jelenti, hogy Kuropatkin kiűritette Mukdent s hadseregének zömével Tjeling felé vonul vissza. A Daily Mail és Daily Chronicle hasonló táviratokat kaptak.

Budapest, szept. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Londonból táviratozzák, egy orosz hadtest Mukdentől délre kedvező helyzetben hadállást foglalt. E hadtest rendelgetése, hogy Kuropatkinnek Tjelingbe való visszavonulását fedezze. Az előőrsök között folytonos csatározás folyik.

A fekete-tengeri orosz flotta.

Budapest, szept. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyból meg-cáfölják, hogy a fekete-tengeri orosz flotta átment volna a Dardanellákön, hogy így a keletázsiai vizekre jusson. A flotta eltűnését itt az érdekeltek általában kétségbe vonják s helyéről való távozását gyakorlatnak tekintik.

Erdődy gróf mandátuma.

Budapest, szept. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szombathelyről táviratozzák: Erdődy Gyula gróf v. b. t. t., a felsőeöri kerület országgyűlési képviselő-jének felkérésére Dezső Gyula kir. tanácsos pártelnök értekezletre hívta össze a választó kerület vezetőit. Az értekezletet tegnap délelőtt tartották meg Felső-Eörött, mely alkalommal Erdődy Gyula gróf be-jelentette a mandátumról való lemondását. A megjelentek hallani sem akartak a népszerű képviselő ezen elbátározásáról és mindannyian a gróft lemondásának visszavonására kérték. Erre Erdődy Gyula gróf kijelentette, hogy miután a kerületet téli választásnak kitenni nem akarja és meghajol a minden oldalról megnyilatkozó óhaj előtt; így mandátumát a tavaszig megtartja, amikor nézete szerint ugyanis általános választás lesz.

Takarmánykiviteli tilalom Romániában.

Budapest, szept. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bukaresti konzulatusunk jelentése szerint a romániai kormány a kukorica kiviteli tilalmat 1905. évi október hó 28-ig meghosszabbította és egyúttal kukorica lisztre is kiterjesztette. A takarmány kiviteli tilalom a széna, minden-nemű szalma, zab, korpá, a szesz-, cukor-, sör- és növényi olaj nyeresénél visszamaradt hulladékokra vonatkozik, árpára azonban ki nem terjed.

Beszámoló.

Budapest, szept. 30 (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Sopronból jelentik, Bolgár Ferenc, a kismartoni kerület országgyűlési képviselője a jövő héten kerületébe utazik s ott beszámolót mond. Választói nagyban készülnek fogadtatására.

Főispánból ügyvéd.

Budapest, szept. 30. (A „Torontál” ered. távirata.) Szabadkáról ismételtlen megerősítik, hogy Schmausz Endre szabadkai főispán lemondott állásáról. E híradás szerint a főispán állásától való megválása után Apatinba megy lakni, ahol ügyvédi irodát nyit. Birtokainak kezelését Dezső fiára bizza.

Köburg Lujza hercegnő családja.

Budapest, szeptember 30. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Párisból táviratozzák, Köburg Lujza hercegnőnél naponkint számos család és koldus alkalmatlankodik. Tegnapelőtt a hercegnő levelet kapott, melynek írja Rocquancourt gróf püspöknek vallotta magát. A levélben előadta az illető, hogy ő Natigerie kardinális művét folytatja s erre pénzbeli támogatást kért. A hercegnő látta, hogy csalóval van dolga, de azért egy üzletben száz frankot deponált részére s egyben értesítette a rendőrséget. Mikor azután a család jelentkezett a pénzért, a rendőrség elfogta.

Gyufa egyedáruság Törökországban

Budapest, szeptember 30. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Konstantinápolyból jelentik, egy angol pénzkonzorcium most újabbán arra törekszik, hogy Törökországban a gyufaegyedáruság jogát megszerezze. Ugyanezen konzorcium állítólag a portának már egy nagyobb kölcsön ki-eszközlésére is tett ajánlatot, ha a monopóliumot elnyeri. Ezen konzorcium a „Solo” gyufagyár részv. társasággal Bécsben is kötött szerződést, amely szerint a Törökországba beviendő gyufa nagy részét ezen tröst szállítaná. A gyufaegyedáruság behozatala a monarchiára azért bir fontossággal, mert a törökországi fogyasztás nagy

része innét fedezettett, amit bizonyít az a körülmény, hogy például 1903. évben 26.700 méter-mázsa közönséges gyufa vitetett be a monarchiából Törökországba, amelynek kereskedelmi értéke 1³/₁₀ millió korona.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1904. szeptember 30.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	Kilós	50 kilogr. ára		Kilós	50 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig		kor.-tól	kor.-ig
Tiszavidéki uj	76	—	—	80	10.35	10.45
Pestvidéki uj	76	—	—	80	10.25	10.35
Bánsági uj	76	—	—	80	10.35	10.45
Bácskai uj	76	10.15	10.20	80	—	—
Rozs elsőrendű					7.35	7.45
„ másodrendű					7.25	7.35
Árpa takarmány					7.30	7.50
„ égetni való					7.20	7.30
„ sörfőzésre való					0.—	0.—
Zab					7.10	7.30
Tengeri bánásági					—	—
„ másnemű					7.15	7.25
Repos káposzta					11.50	11.70
„ bánásági					—	—
Köles					0.—	0.—

Határidő-üzlet.

Budapest, szept. 30. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén a zab ára 8 fillérrel csökkent, míg a buza és tengerinél nem mutatkozik nagyobb változás. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	10.23	—	—
Buza (áprilisra 1905.)	10.62	—	—
Tengeri (májusra 1905.)	7.38	—	—
Zab (októberre)	6.75	—	—

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1904. október hó 1-től.

Erkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra
 Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
 Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
 Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
 Zombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról este: 7 óra 15 p.
 Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
 Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
 Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
 Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
 Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; délután 6 óra 20 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 45 p.
 Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
 Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára reggel 3 óra 33 p.
 Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p. délután 5 óra 10 p.
 Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

149768/904. szám. Magyar királyi államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága az 1905. évi január hó 1-től számitandó 3 esetleg 5 éven át egy és többszínű vasuti kéregmenetes jegyekből feimerülő szükségletének szállítást biztosítani kívánván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A közelebbi feltételek és részletes módok valamennyi kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők és a magyar királyi államvasutak igazgatósága anyag és leltár beszerzési A III. szakosztálynál (Budapest VI. Andrassy-ut 73. sz. II. emelet 54. ajtó sz.) kaphatók.

Az ivenként egy koronás bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve ily felirással „Ajánlat a 149768/904. számhoz” 1904. évi október hó 14. déli 12 óráig az anyag és leltárbeszerzési szakosztálynál benyújtandók, vagy posta útján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott egy évi mennyiség értékének 5%-a készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban 1904. évi október hó 13. déli 12 óráig a magyar kir. államvasutak főpénztáránál leteendő.

Budapest, 1904. szeptember hóban.

Az igazgatóság.
 (Utányomás nem díjazatik.)

92729/IV. szám. Nagybecskereki m. k. p. n. igazgatóság.

Árverési hirdetés.

A nagybecskereki m. kir. pénzügyigazgatóság által közhírré tétetik, hogy a törökbecsei járásban fekvő Kumán község területén fizetendő bor-italadó és husfogyasztási adó beszedési joga, az 1905. évi január hó 1-ső napjától 1905. évi december hó végéig terjedő időre, esetleg a felmondás fentartásával az 1906. és 1907. évekre is, nyilvános árverés útján haszonbérbe adatik.

Az árverés a m. kir. pénzügyigazgatóság helyiségében 1904. évi október hó 6. napján délelőtti 9 órakor fog megtartatni.

A bérelni kívánók a következőket vegyék tudomásul:

1. A kikiáltási ár évenként a bor-italadó fejében 228 korona 36 fillér, a husfogyasztási adó fejében 2358 korona 59 fillér, összesen 2586 korona 95 fillérben határozatik meg.

Nagybecskerek, 1904. évi augusztus hó 23. napján.
597-1.1 **A m. kir. pénzügyigazgatóság.**

631. B. v. k. sz. 1904.

696-1.1

Árverési hirdetés.

Alólirott kir. bírósági végrehajtó által közhírré tétetik, miszerint a tekintetes pancsovai kir. törvényszék 1904. évi szeptember hó 5-ik napján kelt 6163. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbírósnak 1904. évi szeptember hó 10-dik napján 1904. V. 1554/2. sz. a. kelt végzése folytán dr. Annau Ernő nagybecskereki ügyvéd által képviselt, lakik Nagybecskereken, Nagybecskereki népbank részvénytársulat nagybecskereki cég és lakos felperes részére dr. Horváth Kálmán csődtömegmondnok által képviselt v. b. Mihajlovics M. P. csődtömege és Mihajlovics Mária jarkováci lakosok tulajdonát képező s a nagybecskereki népbank részvénytársulatnál kézizálogképen ennek 1950 korona tőke s jár. iránti követelése erejéig elhelyezett és pedig 35 drb egyenként 50-50 korona névértékű 520-524. sor.

számu jarkováci népbank részvénytársasági és továbbá két drb 1190. és 1191 számú, egyenként 100-100 korona névértékű Nagybecskereki népbank részvénytársulati részvényekből álló ingók az 1881. évi LX. t.-c. 115. §-a alapján Nagybecskereken a Nagybecskereki népbank részvénytársaság hivatalos helyiségében bírói árverésen készpénzfizetése mellett leendő eladatása 1904. évi október hó 1. napjának d. e. 10 órája tüzetett ki, az 1904. V. 1554 sz. a. kelt végzése alapján az árverés elrendeltetvén, annak az alap, illetve felülfoglaltatók követelése erejéig is, 1891. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében, amennyiben törvényes zálogjogot nyertek volna, meg fog tartatni.

Kelt Nagybecskereken, 1904. évi szeptember hó 13 ik napján.

Kiss,

kir. bir. végrehajtó.

Siker

hirdetésekkel!

csak a hirdetések célszerű fogalmazásával, megfelelő tipografiai alakjával és az alkalmas újságok helyes megválasztásával érhető el. Ennek elérhetése céljából forduljon **Mosse Rudolf hirdetési irodájához Budapest, IV. Ferenciek tere 3.** ezen iroda a siker elérésére szükséges felvilágosításokkal díjmentesen szolgál. — Csak az újságok eredeti sorárai, nagyobb megbízásoknál legmagasabb árkedvezmények engedélyezése mellett számíthatnak fel; ezen intézet igénybevétele által több nagy előny mellett a hirdetési költségekben megtakarítás is elérhető.

687a-2.2

Szeged—nagykikinda—nagybecskereki h. é. vasut.

Érvényes: 1904. évi október hó 1-étől.

Oda				Szeged—Karlova—Nagy-Becskek.				Vissza			
Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.	8.				V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.
4402	4404	4406	4414	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	4413	4405	4403	4401
650	1010	815	280	ind.	Budapest ny. p. u.	érk.	125	—	740	—	715
915	1131	985	351	"	Czegléd	"	1206	—	621	—	458
1078	1206	1008	426	"	Kecskemét	"	1181	—	548	821	406
1049	1230	1035	458	"	Kis-Kun-Félegyháza	"	1104	—	522	717	323
1227	—	1120	407	"	Szeged-Rókus	"	1080	—	426	—	245
145	1201	606	ind.	Szeged	érk.	834	357	1232	—	—	—
155	1211	618	érk.	Szöreg	ind.	820	345	1220	—	—	—
155	1212	619	ind.	Szöreg	érk.	819	344	1219	—	—	—
203	1220	629	*O- és Uj-Szt.-Iván	—	—	810	335	1211	—	—	—
217	1232	645	*Gyála	—	—	754	323	1157	—	—	—
224	1239	700	Szerb-Keresztur	—	—	745	315	1149	—	—	—
248	105	735	Törökkanizsa	—	—	720	257	1130	—	—	—
302	119	755	Szanád	—	—	649	235	1110	—	—	—
312	128	821	Csóka	—	—	635	224	1059	—	—	—
325	141	840	Tisza-Szt.-Miklós	—	—	604	210	1044	—	—	—
339	155	904	Pádé	—	—	545	155	1029	—	—	—
353	209	920	*Esztermajor	—	—	522	138	1013	—	—	—
405	221	937	Bocsár	—	—	503	127	1001	—	—	—
415	231	948	érk. Karlova (9.)	—	—	455	115	949	—	—	—
V. v. 4412	—	1081	érk. Nagy-Kikinda (9.)	—	—	350	—	1158	V. v. 4411	—	—
I-III.	155	718	ind. Nagy-Kikinda (9.)	—	—	—	841	149	I-III.	1081	—
444	246	802	ind. Karlova (9.)	—	—	—	754	100	928	—	—
459	256	812	Beodra	—	—	—	745	1251	918	—	—
510	306	822	*Vincezér	—	—	—	735	1241	906	—	—
558	327	845	Török-Becse-Aracs	—	—	—	715	1221	843	—	—
626	345	903	Kumán	—	—	—	657	1203	754	—	—
647	404	922	Melencze	—	—	—	643	1149	736	—	—
705	420	938	Elemér	—	—	—	622	1128	708	—	—
722	435	953	érk. Nagy-Becskek (1. 2.)	—	—	—	607	1112	646	—	—
1218	920	—	érk. Pancsova-Józsefváros (2.)	—	—	—	—	—	150	—	—
—	620	—	érk. Szécsány (1.)	—	—	—	—	—	802	—	—
Oda				Nagy-Kikinda—Karlova.				Vissza			
V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	9.				Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.
4512	4502	4504	4506	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	4501	4503	4505	4511
650	1010	815	280	ind.	Budapest ny. p. u.	érk.	—	125710	—	740	715
—	980	—	410	ind.	Temesvár-Józsefváros	érk.	817	—	581	—	—
350	1158	155	718	ind.	Nagy-Kikinda	érk.	624	841	149	1031	—
413	1220	221	733	ind.	*Váalom	ind.	558	821	123	1008	—
429	1235	239	752	érk.	Karlova (8.)	ind.	540	806	105	953	—
834	357	—	1282	érk.	Szeged (8.)	ind.	145	—	—	608	—
722	—	435	953	"	Nagy-Becskek (8.)	"	—	607	1112	646	—
1218	—	920	—	"	Pancsova-Józsefváros (8. 2.)	"	—	—	—	150	—

162.888/D-904. szám. Magy. kir. államvasutak.

HIRDETÉMÉNY.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága nyilvános versenyt hirdet a Temesvár-Józsefváros állomáson létesítendő 16 m. magas és 500 m² tartalmu víztartánnyal ellátandó falazott víztorny előállítására szükséges magasépítmenyi munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Budapest, a magyar királyi államvasutak igazgatóságának magas építmenyi ügyosztályában (VI. kerület, Teréz körút 56. sz. IV. emelet, 27. ajtó) és Szegeden a magyar királyi államvasutak üzletvezetőségének pályafentartási és építési ügyosztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága megengedi, hogy oly pályázók, kik a szóban forgó víztorny létesítésére a tervek és költségvetés szerinti előírt építési mód helyett vasbetétes betont kívánának alkalmazni, erre nézve is ajánlatot tehessenek. Az ezen utóbbi esetben teendő ajánlat alapjául szolgáló helyszínrajz, szerződési tervezet, ajánlati minta, pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek szintén a fentebb említett hivatalokban a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Ajánlat a fentebb említett építési módok egyikére, vagy mind a két építési módra nézve külön-külön tehető.

Az ajánlatok legkésőbb 1904. évi október hó 27-én déli 12 óráig nyújtandók be, alulírott igazgatóság építési és pályafentartási főosztályában (Budapest, VI. ker., Teréz-körút 56. szám II. emelet 10. ajtó). Az ajánlatok egy korona, az ajánlat mellékletei ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal nyújtandók be: „Ajánlat a Temesvár-Józsefváros állomáson előállítandó víztorny létesítésére.”

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1904. évi október hó 26-án déli 12 óráig bányapénz teendő le a magy. kir. államvasutak központi főpénztáránál (Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 75. sz. földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban, és pedig az előírt építési mód szerint teendő ajánlatra 650 kor., azaz hatszázötven korona, a vasbetétes beton alkalmazása esetére teendő ajánlatra az ajánlati végösszeg 25%-a, azaz kettő és fél százalékával legalább is egyenlő összegben.

Budapest, 1904. évi szeptember hóban.

3.1 **Az igazgatóság.**
(Utánnomás nem díjazatik.)

17847. sz. 1904. **M. kir. államvasutak.**
Üzletvezetőség Miskolc.

Pályázati hirdetés.

A m. kir. államvasutak miskolci műhelyi vendéglo üzemére 1904. évi november hó 1-től számítható 5 évi időtartamra ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk.

A vendéglo térbe venni óhajtókat felhívjuk, hogy szabályszerűen bélyegzett, valamint kellő bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat 1904. évi október hó 15-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak miskolci üzletvezetőségének titkári hivatalához e cím alatt:

„Ajánlat a miskolci műhelyi vendéglo bérletére 17847. 1904. számhoz” lepecsételt borítékban tértivevény mellett nyújtsák be.

Az ajánlaton a névalírás két tanuval előttemzendő és az ajánlati összeg betűkkel is kiírandó.

Az ajánlattevő köteles a miskolci üzletvezetőség gyűjtiópenztáránál 1904. évi október hó 14-én déli 12 óráig bányapénzkepen 100, azaz százszáz koronát készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni, vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni, mivel különben az ajánlatot figyelembe venni nem fogjuk. Takarékpénztári betétkönyveket bányapénzül nem fogadunk el.

A vendéglo bérletére vonatkozó feltételek, valamint a változott viszonyokhoz mérten újból megállapított étel és ital árjegyzék a miskolci üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (II. em. 43. a. ajtószám) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételezzük, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Miskolc, 1904. évi szeptember hó 26-án.

Az üzletvezetőség.
(Utánnomás nem díjazatik.)

Hirdetések

felvételnek a „TORONTÁL” kiadóhivatalában.